

2. قیام

۲. قیام

مسأله ۱۵۰) ایستاده بودن در حال تکبیرة الاحرام و نیز پیش از رفتن به رکوع، رکن است؛ یعنی اگر سهواً و از روی فراموشی هم ترک شود، نماز باطل می شود.

مسأله ۱۵۱) قیام هنگام قرائت و تسبیحات اربعه و همچنین قیام بعد از رکوع، واجب غیر رکنی است؛ یعنی اگر عمدتاً ترک شود نماز باطل است ولی اگر سهواً باشد، موجب بطلان نماز نیست.

مسأله ۱۵۲) کسی که قادر است نماز را ایستاده بخواند و عذری ندارد، باید از شروع نماز تا رفتن به رکوع، در حال ایستاده باشد. همچنین واجب است پس از رکوع و پیش از رفتن به سجده بایستد.

مسأله ۱۵۳) اگر رکوع را فراموش کند و بعد از حمد و سوره بنشیند و در این هنگام یادش بیاید که رکوع نکرده، باید برخیزد و بایستد و از حال ایستاده به رکوع برود و اگر بدون برخاستن و ایستادن، از همان حال نشسته، خود را به حالت خمیدگی رکوع برساند، نمازش باطل است.

مسأله ۱۵۴) نمازگزار در حال قیام باید بدن را حرکت ندهد و به طور آشکار به طرفی خم نشود و به جایی تکیه نکند، مگر اینکه از روی ناچاری یا سهو و فراموشی باشد.

مسأله ۱۵۵) بدن نمازگزار در حال قرائت حمد و سوره یا تسبیحات رکعت سوم و چهارم باید آرام باشد، پس اگر بخواهد کمی جلو یا عقب برود یا بدن را کمی به طرف راست یا چپ حرکت دهد، باید در حال حرکت، ذکر را که به خواندن آن مشغول است، قطع کند.

مسأله ۱۵۶) مستحب است در حال قیام، بدن را راست نگه دارد، شانه ها را پایین بیندازد، دست ها را روی ران ها بگذارد، انگشت ها را به هم بچسباند، جای سجده را نگاه کند، سنگینی بدن را به طور مساوی روی هر دو پا بیندازد، با خضوع و خشوع باشد و پاها را جلو و عقب نگذارد.

مسأله ۱۵۷) کسی که در حال نماز قادر به ایستادن نیست، باید نشسته نماز بخواند ولی اگر می تواند به چیزی تکیه دهد و بایستد، وظیفه او نماز ایستاده است.

مسأله ۱۵۸) کسی که نشسته نماز می خواند باید هر مقدار که بدون حرج و زحمت برای او ممکن است ایستاده نماز بخواند. بنابراین کسی که قدرت بر قیام در برخی از رکعت ها و قسمت های نماز را دارد ولی نمی تواند در تمام نماز، قیام را رعایت کند، واجب است به میزانی که قدرت دارد، ایستاده نماز بخواند و هنگام عجز از ایستادن، به صورت نشسته نماز بخواند و اگر دوباره قادر بر قیام شد، نماز را به صورت ایستاده ادامه دهد.

مسأله ۱۵۹) کسی که قدرت بر ایستادن ندارد، اگر به اندازه گفتن تکبیرة الاحرام بتواند بایستد، باید تکبیرة الاحرام را در حال ایستاده بگوید و بقیه نماز را در حال نشسته ادامه دهد. همچنین اگر بتواند بعد از خواندن حمد و سوره بایستد، باید از حالت ایستاده به رکوع رود.

مسأله ۱۶۰) کسی که می تواند ایستاده نماز بخواند، اگر بترسد که به سبب ایستادن، بیمار شود یا ضرر دیگری به او برسد، می تواند نشسته نماز بخواند و اگر در نماز نشسته نیز همین ترس را داشته باشد، می تواند خوابیده نماز بخواند.

مسأله ۱۶۱) کسی که توانایی خواندن نماز در حال نشسته را ندارد، باید خوابیده نماز بخواند و بنابر احتیاط واجب اگر می تواند، به پهلوی راست بخوابد و صورت و بدنش رو به قبله باشد و گرنه به همان شکل به پهلوی چپ رو به قبله بخوابد و اگر این گونه هم نمی تواند، به پشت بخوابد به طوری که کف پاهای او رو به قبله باشد.

مسأله ۱۶۲) کسی که خوابیده نماز می خواند، اگر بدون حرج و مشقت یا ضرر بتواند بین نماز بنشیند یا بایستد، باید هر مقداری از نماز را که می تواند نشسته یا ایستاده بخواند.

مسأله ۱۶۳) کسی که به خاطر عذری نمی تواند بایستد ولی احتمال می دهد که در آخر وقت بتواند نماز خود را ایستاده بخواند، بنابر احتیاط واجب باید تا آن هنگام صبر کند ولی اگر اول وقت به خاطر عذری نماز را نشسته خواند و تا آخر وقت عذر او برطرف نشد، نمازی که خوانده، صحیح است و اعاده لازم نیست.

مسأله ۱۶۴) اگر در اول وقت، قدرت بر نماز ایستاده ندارد و یقین دارد که تا آخر وقت هم نمی تواند ایستاده نماز بخواند، می تواند نماز را اول وقت به صورت نشسته بخواند ولی اگر قبل از تمام شدن وقت، توانست ایستاده نماز بخواند، باید نماز را به صورت ایستاده اعاده کند.